

Valitaziun e promoziun da scola 2021–2026

Schulinspektorat
Inspecturat da scola
Ispettorato scolastico

Modul B

Valitaziun e promoziun da scola
Proceder en las scolas publicas dal Grischun

avs.gr.ch

Tavla da cuntegn

Introducziun	3
Funcziuns da basa da l'evaluaziun externa	3
Garantir e promover la qualidad en il ciclus d'evaluaziun	5
Qualidad da scola en survista	5
Svilup da la scola focussà sin l'instrucziun a basa dal Plan d'instrucziun 21 GR	8
INSULA – Instrumentari per la validaziun da l'instrucziun	8
Model da purschida e niz tenor Helmke	9
Enconuschientschas impurtantas per la validaziun da l'instrucziun	10
Accents da VPS 2021–2026	11
VPS Survista da las gruppas partecipadas	12
Accent: Medias ed informatica	12
Purschidas da cussegliaziun	19
Accent: Procedura da prolungaziun da las ulteriuras structures dal di	20
Accent: Examinaziun da las premissas per conceder contribuziuns a las direcziuns da scola	22
Svilups actuals en scola e garanzia da la qualidad	23
Garanzia e svilup da la qualidad da l'inspecturat da scola	24
Ulteriurs documents e links impurtants	27

Modul A

Descripziun da las cumpetenzas e da las incumbensas da las scolas e da l'inspecturat da scola sco era l'explicaziun dal context teoretic or da la discussiun dal fatg actuala davart la garanzia ed il svilup da la qualidad

Modul B

Preschentaziun dal proceder da «Validaziun e promoziun 2021–2026» sco era l'explicaziun dal context teoretic or da la discussiun dal fatg actuala davart il svilup da scola e da l'instrucziun

Modul C

Preschentaziun dal proceder da l'evaluaziun externa en las instituziuns da scolaziun speziala 2021–26 sco era l'explicaziun dal context teoretic or da la discussiun dal fatg actuala

Introducziun

La basa per la lavur da l'inspecturat da scola dal Grischun furma la lescha da scola cun las incumbensas principalas controlla da qualitat resp. garanzia da qualitat, surveglianza e cussegliaziun. En quest modul vegn descrit co che la controlla da qualitat resp. la garanzia da qualitat vegnan realisadas cun agid d'evaluaziuns periodicas da la scola populara. Las evaluaziuns periodicas èn determinadas en l'ordinaziun da scola art. 72.

En quest modul vegn preschentà il proceder d'evaluaziun extern che vegn exequì en tut las scolas publicas dal chantun Grischun sut il num «Valitaziun e promoziun da scola». Per las scolas privatas sa restrenscha l'incarica da l'inspecturat mo en ils secturs surveglianza e cussegliaziun.

La «VPS – Valitaziun e promoziun da scola 2021–2026» s'orientescha als quatter ciclus da 2004–2020 ed ademplescha ils standards svizzers per evaluaziuns externas (standards da SEVAL).

En las scolas publicas agescha l'inspecturat da scola sco surveglianza da scola basada sin l'evaluaziun. Sin fundament da l'incarica legala cuntegna la lavur da l'inspecturat en las instituziuns da la scola speziala sulettamain l'evaluaziun externa. Il proceder correspondent vegn descrit en il modul C.

Funcziuns da basa da l'evaluaziun externa

L'evaluaziun externa fa part dal concept cumplessiv per segirar e sviluppar la qualitat da las scolas publicas dal chantun Grischun. Cun agid dal sguard extern professional cumplettescha ella il management da qualitat intern che vegn segirà da las autoritads da las scolas localas. Tenor Norbert Landwehr (2015) fa l'evaluaziun externa effect en quatter dimensiuns:

Orientaziun al svilup

Sut l'aspect da l'orientaziun al svilup vala l'evaluaziun externa sco in instrument per sviluppar la qualitat. Cun agid da consultaziuns, observaziuns ed analisas survegn la scola indicaziuns da svilup ed in feedback areguard las fermezzas e deblezzas. Ultra da quai survegn ella indicaziuns davart il grad da la realisaziun e da la divergenza da pretensiuns da qualitat d'istanzas internas u externas. Cun in'evaluaziun professionala da las expertas e dals experts externs vegn la scola a savair nua ch'in svilup è necessari. L'evaluaziun externa daventa uschia in instrument da cussegliaziun per in svilup strategic ed operativ e pussibilitescha in svilup intenziunà da la scola.

Rendaquint

Sut l'aspect dal rendaquint è l'evaluaziun externa in instrument da surveglianza e controlla resp. in instrument per la controlla da qualitat. Las autoritads da scola duain intervegnir, sche las normas ed ils standards da qualitat prescrits vegnan accumulids u sch'i dat eventualmain deficits che ston vegnir curregids cun mesiras efficaciazas. Il basegn da questa funcziun da controlla sa resulta da la responsabladad speziala ch'il chantun ha en il sector da la scola populara. Il chantun sto garantir l'egualitad da las purschidas da furmaziun tranter las differentas scolas e garantir che las personas d'instrucziun e las vischnancas da scola surpiglian lur responsabladad per ina buna qualitat da scola. L'evaluaziun externa furnescha ina basa da datas credibla per mussar la qualitat da scola. Plinavant renda ella quint als incumbensaders politics sco era a la publicitad che han interess ed ina pretaisa giustificada dals resultats da l'evaluaziun.

Generar savida

Sut l'aspect da generar savida porscha l'evaluaziun externa a la scola savida da qualidad basada sin datas. Ella dat infurmaziuns areguard fermezzas e deblezzas dals secturs focussads. Cun nizzegiar questa savida pon las scolas vesair l'agen profil pli cler, chapir il stan actual e tematisar tshererts problems a moda fundada. Qua tras pon ins segirar strategias da svilup futuras.

Realisaziun da las normas

Sut l'aspect da la realisaziun da las normas vala l'evaluaziun externa sco in instrument per far valair normas e spetgas actualas. Las spetgas vegnan communitgadas a moda transparenta cun ils secturs e las pretensiuns da qualidad. Latiers vegn pretendì la realisaziun dals indizis da qualidad focussads. Cun las differentas basas legalas ed ils secturs da qualidad vegn communitgà tge che ils «incumbensaders» resp. las instanzas che pretendan normas spetgan da la scola.

Survista da las funcziuns da basa da l'evaluaziun externa:

Orientaziun al svilup

Instrument da cussegliaziun strategica ed operativa

Rendaquint

Instrument da surveglianza e controlla resp. controlla da qualidad

Acquist da savida

Instrument per tschiffar il stadi actual e per concretisar l'agen profil

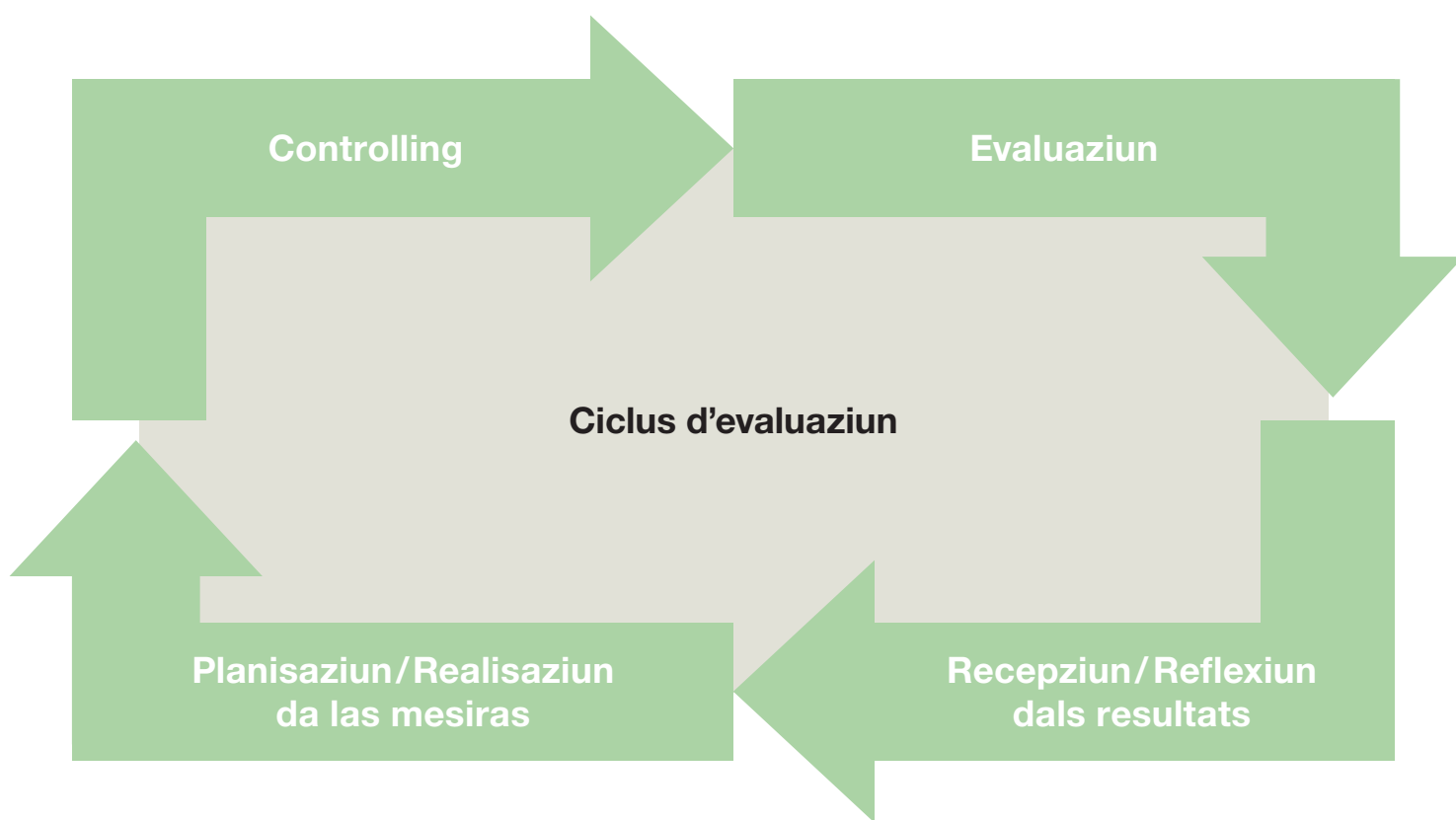
Realisaziun da las normas

Instrument per pretender normas e spetgas valaivlas

Garantir e promover la qualitat en il ciclus d'evaluaziun

Cun in proceder unifitgà simpel, comunicativ e chantunal vegnan giuditgads en tut las scolas publicas ils medems indizis da qualitat. L'inspecturat gida uschia las scolas a sa sviluppar a moda intenziunada e segirescha cun la VPS l'equalitad da las schanzas en la furmaziun da la scola populara. L'evaluaziun da scola dal chantun Grischun sa basa per gronda part sin in proceder comunicativ. Ils participants s'inscuntran persunalmain e quai dat la pussaivladad dad in stgomi professional e direct. I vala il princip: Qualitad tras valitaziun e promoziun.

La grafica sutvart mussa il proceder d'evaluaziun e da svilup en il rom da la VPS che vegn realisà da l'inspecturat en col-lavuraziun cun las responsablas ed ils responsabels per la lavur da qualitat en scola en in ciclus d'evaluaziun.

Qualitad da scola en survista

Tgi che vul segirar e promover la qualitat da scola, sto l'emprim savair tge che characterisescha ina buna scola. En la suandanta tabella vegnan preschentads ils tschintg secturs da qualitat cun ils indizis da qualitat correspondent.

D'interess superior è l'incarica da furmaziun ed educaziun. L'accent d'evaluaziun da la VPS 2021–2026 vegn mess sin ils secturs ed ils indizis da qualitat marcads.

Tge characterisescha ina buna scola?

INCARICA DA FURMAZIUN ED EDUCAZIUN (PLAN D'INSTRUCZIUN)

Cundiziuns da basa

Organisaziun da scola

La scola è organisada uschè ch'ella funcziuna da maniera utila per tut las personas participadas. Las structuras per la direcziun èn raschunavlas.

Basas concepziunals

Igl existan prescripziuns da rom e basas concepziunals adequatas. Questas servan las personas participadas a la scola sco agid d'orientaziun.

Infrastructura

Locals da scola, mobigliar e meds per l'instrucziun pussibiltateschan in'istrucziun moderna e qualitativamain buna.

Resursas

La scola dispona da resursas adattadas per garantir ina bun'istrucziun, ina gestiun da scola senza fricziuns e schanzas da furmaziun cumparegliablas per tut las scolaras ed ils scolars.

Ambient da scola

La scola resguarda l'ambient da scola cun planisar e realisar activitads da scola e d'istrucziun.

Structuras dal di

Las structuras dal di correspundan a las cundiziuns legalas e s'orienteschan als basegns da las scolaras e dals scolars, da lur famiglias e da las personas d'istrucziun.

Cultura/clima da scola

Bainesser

Tut las personas participadas a la scola sa sentan bain en l'ambient da scola, èn cuntentas cun lur scola e sa scuntran cun stima e respect. Ellas gidan a purtar las valurs e la cultura da lur scola e creeschan l'ambient da scola, chasa da scola e stanzas da scola a moda attractiva ed adattada per scolaras e scolars.

Cuminanza da scola

La scola sco cuminanza vegn tgirada e promovida sapientivamain ed intenziunadamain sin tut ils nivels. Ella stgaffescha occasiuns per che relaziuns possian sa sviluppar e per ch'il spiert da cuminanza da tut las personas pertutgadas possia vegnir rinforzà. La cuminanza da scola rinforza la singula persuna cun respectar differenzas, particularitads e basegns spezial (genders, culturas, classas socialas e generaziuns).

Cultura da comunicaziun e conflict

La comunicaziun en scola è segnada da stima, confidenza ed avertezza. Difficultads e conflicts vegnan tematisads a moda averta e constructiva e vegnan tractads uschè che tut è pront da surpigliar responsabladad per la soluziun. En scola existan proceders impegnativs per resolver conflicts.

Cooperaziun en il team

Persunas d'istrucziun collavuran regularmain e sistematicamain sin il nivel dals roms, dals stgalims e da las classas per sa sustegnair vicendaivlamain en lur incumbensas. Per ils temas pedagogics centrals vegnan stipuladas cunvegns impegnativs che vegnan era examinadas.

Participaziun

Las scolaras ed ils scolars sa participeschan a decisiuns che als pertutgan. La participaziun da las scolaras e dals scolars è instituzionalisada. Personas d'istrucziun, direcziun da scola e geniturs defineschan ina collavuraziun da partenari cun l'intenziun da promover la circulaziun d'infurmaziuns tranter la scola ed il dachasa e da tgirar in bun clima d'instruir e d'emprender en scola.

Instruir/Emprender

Direcziun da la classa

Ina buna direcziun da la classa è caracterisada d'in agir preventiv ed effectiv tar disturbis da l'istrucziun. Quai succeda tranter auter cun stabilir baud avunda e realisar consequentamain normas impegnativs e reglas cleras. Ina gronda part dal temp vegn nizzegià per emprender.

Sustegn motivaziun-emoziun

Il sustegn motivaziun-emoziun en l'istrucziun promova l'integrasiun sociala en la classa. En in clima positiv cun bunas relaziuns tranter personas d'istrucziun e scolaras e scolars, nua che scolaras e scolars han era tranter per ina relaziun da respect, vegn surdà ad els adequatamain autonomia e responsabladad. Las personas d'istrucziun rinforzan il progress d'emprender cun motivar e demussan ina tenuta positiva areguard aspectativas.

Elecziun e tematisaziun dal cuntegn

Ils cuntegns tshernids èn impurtants per il rom e relevants per il stgalim en mira. L'istrucziun s'orientescha a las competenzas prendidas en mira ed a la finamira d'emprender concreta. La relevanza dal cuntegn vegn explitgada a las scolaras ed als scolars. Ils cuntegns vegnan preschentads da maniera clera e structurada ed era declarads correctamain e precis.

Activaziun cognitiva

Las lezias èn pretensiusas e resguardan il nivel d'emprender individual da las scolaras e dals scolars. Ellas dattan impuls da sa fatschentar pli profund cun ils cuntegns d'emprender. Las personas d'istrucziun animeschan las scolaras ed ils scolars da reflectar l'agen emprender, da valitar quel e da s'occupar da strategias d'emprender.

Consolidar cuntegns

Exercitar ils cuntegns serva a la consolidaziun. Exercizis differents pussibiltateschan las scolaras ed ils scolars d'applitgar la materia emprendida en il senn d'in exercitar intelligent. Las personas d'istrucziun sustegnan las scolaras ed ils scolars cun consolidar la materia emprendida.

Valitaziun e feedback

La valitaziun da las prestaziuns d'emprender individualas succeda cun ina diagnostica dal nivel d'emprender differenzià e s'orientescha a las competenzas d'emprender. Questas vegnan examinadas per far visibels il progress d'emprender. Il resun da las personas d'istrucziun sa referescha a la lezia, al process ed a l'autoregulaziun. El succeda subit, el è concret, detaglià e constructiv.

Pratica cun eterogenitad

L'istrucziun è adattada a las differents premissas d'emprender da las scolaras e dals scolars. Las personas d'istrucziun accumpognan e sustegnan las scolaras ed ils scolars en lur process d'emprender.

N, BASAS LEGALAS)

Funtaunas: Valitaziun e promoziun da scola sa basa sin il model Q2E (Qualitad tras evaluaziun e svilup); Prof. Dr. Norbert Landwehr; Peter Steiner (PHNW); D-EDK-cumissiun ARGEV (cuminanza da lavur evaluaziun); Prof. Dr. Andreas Helmke, (cooperaziun dapi 2006)

Direcziun da scola

Orientaziun a finamiras

La scola ha in cler maletg da sias finamiras e da sias valurs. Ellas vegnan purtadas e realisadas da las persunas participadas e vegnan mesiradas cun meds adattads.

Incumbensas-responsabladad-cumpetenzza

Las incumbensas en scola èn regladas e clerhas. Las cumpetenzas necessarias èn surdadas, per che las incumbensas possian vegnir accumuladas uschia che fa senn e per che la responsabladad possia vegnir sorprendida correspudentamain. Las incumbensas vegnan realisadas effizientamain ed examinadas periodicamain cun meds adattads.

Process da decisiun

Decisiuns vegnan tratgas ad ura e s'orienteschan a soluziuns. Ellas èn enclagentavlas, vegnan communitgadas e realisadas. Cun includer ils pertutgads a moda adattada vegnan garantidas bunas decisiuns objectivas e da gronda acceptanza.

Communicaziun/infurmaziun

Igl existan chnals da communicaziun e d'infurmaziun adattads e clers. La communicaziun s'orientescha al retschavider.

Collavuraziun

La collavuraziun interna è reglada a moda lianta e vegn evaluada regularmain areguard sia efficacitad. Ella sustegna las persunas d'instrucziun en lur instrucziun e gida a promover scolaras e scolars.

Direcziun dal personal

La direcziun dal personal ha ina gronda valur. Ella sa mussa en la stima per ils collavurats, cun planisar prospectivamain l'engaschament dal personal sco era cun manar tras discurs da collavurats da maniera conscienziusa.

Svilup da la scola e da l'instrucziun

La scola procura che la qualitad ed il profil vegnian sviluppads da maniera sistemica ed effizienta, quai cun agid da mesiras adattadas.

Niz da las resursas

Las resursas da personal, da temp e da finzas pussibileschan ina promoziun effizienta ed efficacitad da tut las scolaras e da tut ils scolars e sustegnan tut las persunas involvidas en la scola.

Management da qualitad intern

Plan directiv da la qualitad

La scola fixescha valurs e tenutas che vegnan resguardadas da tut ils pertutgads, valurs e tenutas ch'èn realisablas e che vegnan examinadas periodicamain.

Svilup da la qualitad

La scola s'occupa da tematicas actualas en connex cun il svilup da scola sco era davart la qualitad da scola e da l'instrucziun. En quest'ocasiun vegnan reflectads l'enclatga e l'agir pedagogic, e la pratica d'instruir vegn sviluppada vinavant.

Evaluaziun interna

La scola examinescha e valitescha periodicamain lur atgnas finamiras sco era la qualitad da lur lavur e l'effect da quella.

Svilup dal personal

La promoziun dals collavurats succeda tenor l'aspect da qualificaziun e preferenza. Ella vegn realisada a moda sistemica en il ciclus da valitar, sa cunvegnir da finamiras ed examinar.

Promoziun da la sanadad

Ina scola che promova la sanadad sa fatschenta persistentamain sin tut ils nivels cun la promoziun da la sanadad. En quest'ocasiun vai per aspects fisics, psichics e socials.

Cooperaziun cun partenaris externs

La scola collavura cun organizaziuns dal sistem da furmaziun e da sanadad. Ella tgira partenadis cun instituziuns da las vischnancas, da la cultura e cun interpresas.

Svilup da la scola focussà sin l'instrucziun a basa dal Plan d'instrucziun 21 GR

Il Plan d'instrucziun 21 Grischun spievla l'encletga actuala da la furmaziun e da l'emprender. El serva sco cumpass per preparar ils uffants e giuvenils per lur vita en la societad ed en il mund professiunal. En il center per meglierar la qualitad da scola e da l'instrucziun stat il success d'emprender da las scolaras e dals scolars. Latiers tutga lur svilup da las cumpetenzas dal rom, da la metodica, cumpetenzas personalas e socialas. Sviluppà cumpetenzas-clav è ina premissa per manar ina vita individuala e professiunala cun success. Dapi l'onn 2003 ha l'inspecturat da scola mintgamai tschernì per mintga ciclus differents accents d'evaluaziun entaifer ils

secturs da qualitad chantunals. En il turnus d'evaluaziun actual stat il svilup da scola areguard instruir/emprender en il center. Las mesiras da svilup elegidas da la scola duain sa drizzar oravant tut a l'instrucziun e purtar in niz immediat a las scolaras ed als scolars. La colliaziun tranter l'evaluaziun externa, il svilup da l'instrucziun intern sco era las cumpetenzas basadas sin tests da standard naziunals vegnan ad esser ils proxims onns in punct essenzial per tut ils sforzs da las scolas per garantir la furmaziun optimala da las scolaras e dals scolars.

INSULA – Instrumentari per la valitaziun da l'instrucziun

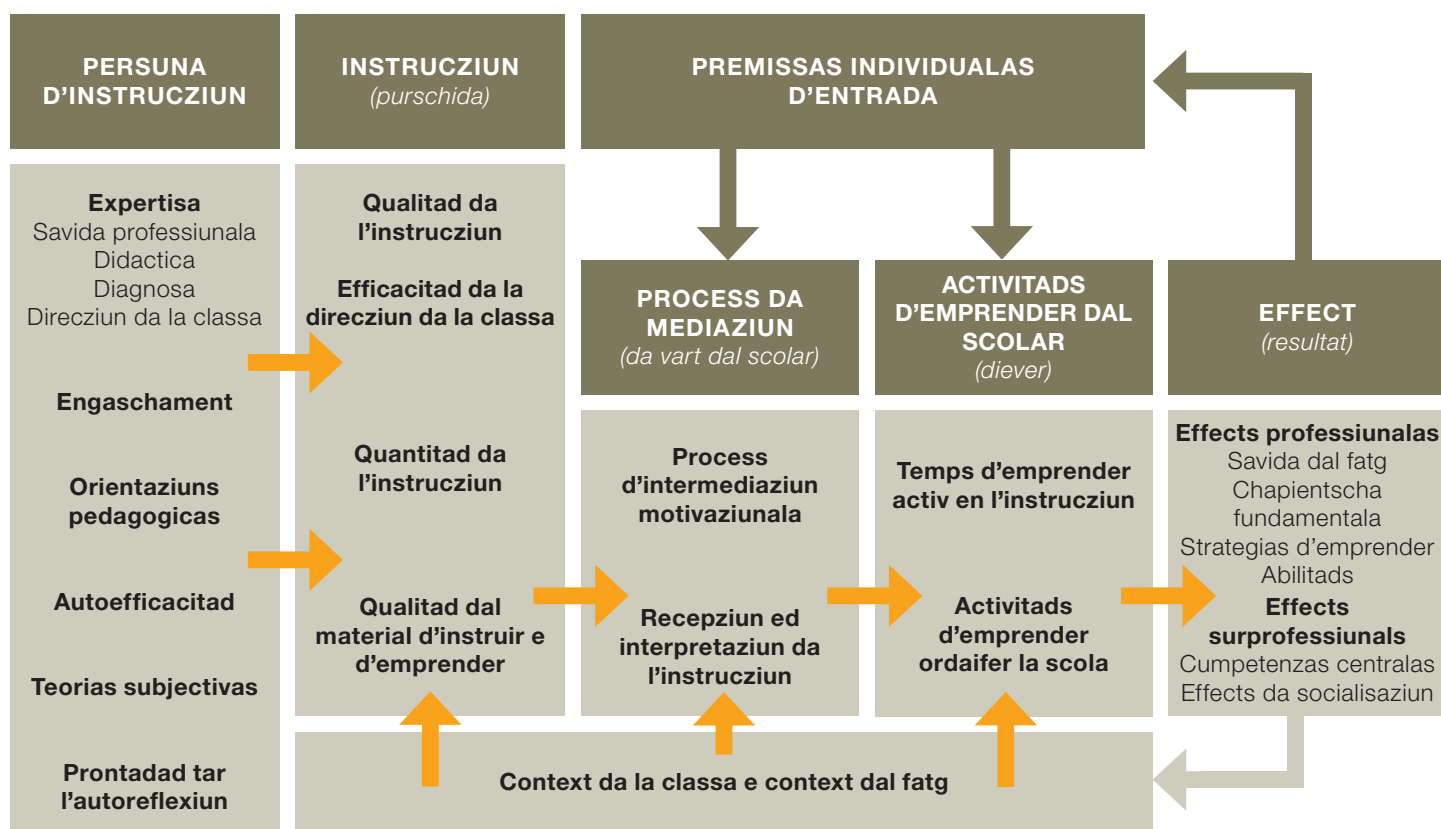
INSULA – L'instrumentari per la valitaziun da l'instrucziun concepida tenor il Plan d'instrucziun 21 è vegnì sviluppà da dunna dr. Anna-Katharina Praetorius e ses team da l'Institut per la scienza da l'educaziun da l'Universitad da Turitg. Per quai è vegnì realisada ina retschertga extendida davart indizis da qualitad d'instrucziun en il spazi da perscrutaziun germanofon e vegnì examinada sin aspects mancants. Plinavant è INSULA vegnì armonisà cul rom da referenza dals chantuns ch'èn commembers da la «Cuminanza da lavur per l'evaluaziun externa da scolas» (ARGEV) ed adattà sin quai. Sco gruppas d'expert professiunals èn vegnids consultads mainascolas, personas d'instrucziun, experts d'evaluaziun e spezialists scientifics. Quest process ha pussibilità da rimnar exempels da cumportament tipics da personas d'instrucziun sco era da scolaras e scolars. Tras l'engaschament da questas gruppas da professiun è garantida l'orientaziun da l'instrumentari sin il sistem da furmaziun svizzer ed uschia era sin il Grischun.

Sa basond sin INSULA ha l'ARGEV instradà ina qualificaziun d'experts d'evaluaziun per la valitaziun da l'instrucziun. Las collavuraturas ed ils collavurats da l'inspecturat da scola Grischun han era absolvì questa qualificaziun. INSULA cuntegna in instrument per la valitaziun da l'instrucziun basada sin observaziuns, in questunari per personas d'instrucziun sco era in questunari per scolaras e scolars. L'instrumentari è utilisabel per las scolas regularas da la scola populara e sa drizza a l'instrucziun orientada a cumpetenzas tenor Plan d'instrucziun 21 Grischun. L'instrument resguarda il stadi da perscrutaziun germanofon ed internaziunal ed ha in bun referiment sin il context da la Svizra tudestga. En il rom da visitas da l'instrucziun en il connex cun l'evaluaziun externa e cun integrar resuns da personas d'instrucziun sco era da scolaras e scolars è l'instrument vegnì adattà ed optimà sin las situaziuns d'applicaziun en il chantun Grischun.

Model da purschida e niz tenor Helmke

En la perscrutaziun da l'instruir e l'emprender è il model da purschida e niz davart l'efficacitad da l'instrucziun s'establi. I vegn fatg la differenza tranter la purschida che la persuna d'instrucziun metta a disposiziun d'ina vart e dal niz da questa purschida entras las scolaras ed ils scolars da l'autra vart. Sche la purschida d'instrucziun na vegn betg tratga a

niz na po quai betg manar ad in augment d'emprender. Pli buna che la qualitad da la purschida sa preschenta, pli probabel daventa il progress d'emprender tar las scolaras ed ils scolars. Igl è perquai essenzial da registrar tant la purschida sco era il niz. L'instrumentari resguarda tant l'aspect da purschida sco era dal niz.

Funtauna: Helmke, A.: Unterrichtsqualität und Lehrerprofessionalität, Diagnose, Evaluation und Verbesserung des Unterrichts, 2014, S. 71.

Enconuschientschas impurtantas per la valitaziun da l'instrucziun

Tge è instrucziun orientada a cumpetenzas?

«Cumpetenza» è oravant tut ina «noziun d'effect» che exprima insatge davart il resultat intenziunà da l'instrucziun. «Orientà a cumpetenzas» è in'estrucziun che sa drizza a resultats d'emprender en furma da cumpetenzas. Davart la qualitad dals process d'instruir e d'emprender, pia davart la concepziun da l'instrucziun, n'è cun quai atgnamain anc exprimì nagut.

Cumpetenzas dal rom e cumpetenzas transversalas

L'orientaziun a las cumpetenzas cumpiglia ina cumponenta sin il plaun professional e tematic ed ha cun quai era ina colliaziun directa cun l'intermediaziun da savida scolastica. In agir cumpetent premetta savida e savida furma la clav per il savoir far. L'orientaziun a las cumpetenzas ha l'intenziun da render disponibel la savida emprendida – era en situaziuns che divergeschan da las situaziuns d'emprender originaras. Savida che ademplescha questa pretaisa ha trais indizis: (1) Igl è ina savida intelligente, quai vul dir sa basond sin ina chapientscha subjectiva; (2) igl è bain francada e colliada en il orizzont da la savida da la persuna; (3) igl è applitgabel e transferibel sin novas situaziuns.

L'orientaziun a las cumpetenzas ha era ina cumponenta transversala: L'instrucziun orientada a cumpetenzas duai era trasmetter cumpetenzas persunalas, socialas e metodicas, che n'èn betg colliadas cun singuls roms u cuntegns, mabain ch'èn a travers cun la structura usitada da roms. Las experientschas concretas da las scolaras e dals scolars tar la planisaziun da l'emprender e da la lavur, tar la schliaziun d'ina incumbensa, tar la collavuraziun cun autras scolaras ed auters scolars euv. caracteriseschan ina tala instrucziun. Ditg simpel: Tar la transmissiun da las cumpetenzas transversalas è il «Co» pli impurtant ch'il «Che».

Trais postulats per in'estrucziun orientada a cumpetenzas

Ordlonder sa laschan formular trais postulats fundamentalas per la concepziun d'ina instrucziun orientada a cumpetenzas:

1. L'instrucziun orientada a cumpetenzas sto producir ina «savida chapida». Las scolaras ed ils scolars duain penetrar uschè lunsch sco pussaivel en las «structuras profundas da la savida». La savida trasmessa duai vegnir mess en connex cun la structura da savida subjectiva existenta.

2. L'instrucziun orientada a cumpetenzas sto includer pussaivladads per applitgar la savida. L'instrucziun sto esser concepida uschia che la savida acquistada possia vegnir applitgada.

3. L'instrucziun orientada a cumpetenzas sto tar la «concepziun da process» adina tegnair en egl era las cumpetenzas transversalas. Situaziuns d'emprender èn damai era d'analisar areguard lur potenzial per promover las cumpetenzas persunalas, socialas e metodicas.

Tge è ina bun'estrucziun orientada a cumpetenzas?

L'introducziun dal Plan d'instrucziun 21 Grischun ed enconuschientschas actualas da la perscrutaziun d'instruir e d'emprender han dà chaschun per l'inspecturat da scola ad analisar ils indizis per ina bun'estrucziun en vista al turnus d'evaluaziun VPS 2021–2026. En cooperaziun cun prof. em. dr. Kurt Reusser, patrun tar il svilup dal Plan d'instrucziun 21, sco era prof. dr. N. Landwehr ha cumenzà il 2018 la tschertga d'instruments d'evaluaziun adattads per ina bun'estrucziun orientada a cumpetenzas.

In instrument che porta las premissas da qualitad multifaras davart in'estrucziun orientada a cumpetenzas en ina sistematica da la pratica plausibla e duai render utilisabel talas per il svilup e l'evaluaziun da l'instrucziun, sto s'orientar als postulats survart menziunads.

Evaluaziun d'ina bun'estrucziun orientada a cumpetenzas

Per il svilup d'in instrument d'evaluaziun ha l'inspecturat da scola sa participà ad in project da l'ARGEV interchantunal cun l'Institut per la scienza da l'educaziun da l'Universitad da Turtig (professura prof. dr. Anna-Katharina Praetorius).

Las suandantas set «dimensiuns qualitad da l'instrucziun» furman la basa per l'evaluaziun da l'instrucziun: Direcziun da la classa, Sustegn motivaziunale-emoziunale, Elecziun e tematisaziun dal cuntegn, Activaziun cognitiva, Consolidar cuntegns, Valitaziun e feedback, Pratica cun eterogenitad.

Impurtanza da la persuna d'instrucziun

Persunas d'instrucziun èn experts per l'instruir e l'emprender. Els n'èn damai betg partenaris d'emprender sin autezza dals egls cun las scolaras ed ils scolars. Els èn reschissurs che san però bain cura ch'els ston taschair e laschar far las scolaras ed ils scolars. Persunas d'instrucziun cumpetentas,

engaschadas e motivadas stattan en il center d'ina buna scola. Valitaziun e promoziun da scola 2021–2026 sa drizza sin in management da qualitat conscient da la sanadad, sin in emprender personal e cuminaivel e sin svilup. Questa tenuta stat en contrast cun ina cultura drizzata sin chattar sbagls e scuvrir mancanzas da qualitat. Da las finamiras personalas, las abilitads e las resursas dals pertutgads duai vegnir tegni quint.

Basà sin l'evidenza

Helmke (Unterrichtsqualität 2013) vesa en la discussiun basada sin datas davart l'instrucziun ina premissa substanziala per in svilup da scola focussà sin l'instrucziun. L'inspecturat da scola generescha a chaschun da l'evaluaziun externa datas qualitativas e quantitativas che pussibiliteschan a cussegls da scola, mainascolas e personas d'instrucziun precis questa furma da reflexiun basada sin l'evidenza.

Accents da VPS 2021–2026

L'inspecturat da scola ha sviluppà cun VPS 2021–2026 in proceder d'evaluaziun extern che resguarda las cundiziuns tipicas dal sistem da scola dal chantun Grischun (per exempel otg linguas da scola; scolas pitschnas senza direcziun etc.). VPS 2021–2026 focussescha la realisaziun dal Plan d'instrucziun 21 Grischun ed è vegnì elavurà en stretga cooperaziun cun personas spezializadas renconuschidas sco per exempel dr. Werner Hartmann, resguardond ulteriurs concepts interchantunals. L'inspecturat da scola relevescha cun ils instruments d'evaluaziun usitads tant datas quantitativas sco era datas qualitativas. En in rapport vegnan ils resultats explitgads a moda adequata. Il rapport d'evaluaziun cun ses cuntegns essenzials, explicaziuns e datas tscherni-

das sa basa sin la triangulaziun da diversas datas sco era sin la triangulaziun da personas. Il format da brochura tscherni per VPS 2021–2026 pussibilitescha als participants d'aggiuntar al rapport atgnas notizias e patratgs.

La basa per la valitaziun furman ils indizis da qualitat publitgads en la brochura d'evaluaziun. A chaschun da VPS 2021–2026 evaluescha l'inspecturat l'entir sector da qualitat cultura/clima da scola, ils trais indizis da qualitat marcads cun cotschen dal sector instruir/emprender, la collavuraziun dal sector direcziun da scola e la promoziun da la sanadad dal sector management da qualitat da scola intern (guarda rom da qualitat).

Cuntegns focussads

Cultura/clima da scola

Tut ils participants sa sentan bain en scola. La scola sco cuminanza vegn tgirada intenziunadamain e la comunicaziun è caracterisada da stima ed avertadad. Las personas d'instrucziun collavuran sistematicamain per sustegnair ina l'otra d'ademplier lur pensums. Las scolaras ed ils scolars vegnan participads a decisziuns che pertutgan els ni ellas. Personas d'instrucziun, direcziun da scola e geniturs defineschan ina collavuraziun da partenaris.

Eleccziun e tematisaziun dal cuntegn

Ils cuntegns tschernids èn impurtants per il rom e relevants per il stgalim en mira. L'instrucziun è drizzata ora sin las competenzas avisadas e coordinada cun la finamira d'emprender concreta. La relevanza dal cuntegn vegn explitgada a las scolaras ed als scolars. Ils cuntegns vegnan preschentads a moda clera e structurada ed explitgads correctamain e precis.

Activaziun cognitiva

Ils pensums èn pretensius e resguardan il nivel d'emprender individual da las scolaras e dals

scolars. Els dattan impuls da sa fatschentar pli profund cun ils cuntegns d'emprender. Las personas d'instrucziun animechan las scolaras ed ils scolars da reflectar l'agen emprender, da giuditgar el e da s'occupar cun strategias d'emprender.

Pratica cun eterogenitad

L'instrucziun è adattada a las differentas premissas d'emprender da las scolaras e dals scolars. Las personas d'instrucziun accumpognan e sustegnan las scolaras ed ils scolars en lur process d'emprender.

Collavuraziun

La collavuraziun interna da la scola è reglada liantamain e vegn examinada regularmain areguard sias finamiras. Ella sustegna las personas d'instrucziun en lur instrucziun e gida a promover las scolaras ed ils scolars.

Promoziun da sanadad

La scola che promova la sanadad sa fatschenta a moda persistente sin tut ils levels cun la promoziun da la sanadad. Latiers vai per aspects fisics, psichics e socials.

In ulteriur accent furma l'evaluaziun dal plan d'instrucziun dal modul Medias ed informatica che vegn era examinà sco accent independent cun il focus sin l'orientaziun a svilup (guarda chapitel «Accent Medias ed informatica»).

Sequent vegn preschentà tgi che fa part cura da l'evaluaziun dal sector cultura/clima da scola e dal sector instruir/emprender.

VPS **Survista** da las gruppas partecipadas

	12 emnas avant Infurmaziun da la direenziun da scola	3-4 emnas avant Infurmaziun dal team da scola	Durant 1 emna VPS en chasa da scola	2-3 emnas suenter Rapport a la scola	fin 12 emnas suenter Rapport als geniturs	fin 12 emnas suenter Definir e planisar l'intenziun da svilup	fin 2 onns suenter Controlling
Cussegl da scola							
Direenziun da scola							
Persunas d'instrucziun							
Scolaras e scolars							
Geniturs							

Accent: **Medias ed informatica**

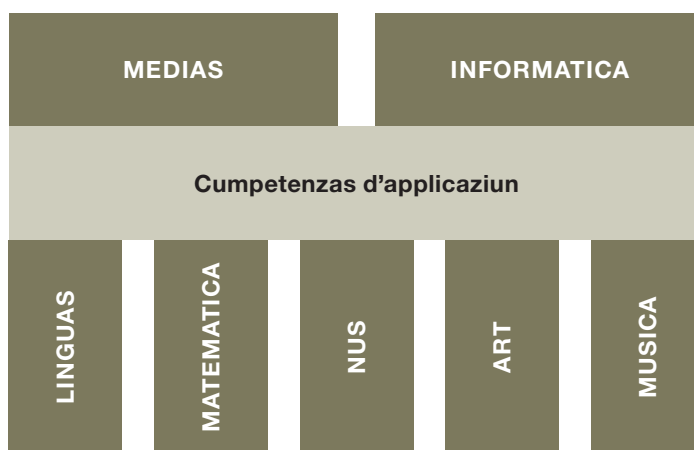
L'inspecturat da scola evaluescha per l'emprima giada il sector Medias ed informatica. Pervia da las paucas infurmaziuns ch'èn actualmain avant maun or da la perscrutaziun stat l'orientaziun al svilup en il center sco ina da las quatter funcziuns da basa da l'evaluaziun externa. I va pia damain per ina valitaziun dal diever da Medias ed informatica en l'instrucziun. Anzi vul l'inspecturat da scola spievlar mintgamai l'atgna pratica da l'instrucziun a la scola e render attent ad accents centrals per in svilup persistent da quest sector. Las basas e ponderaziuns utilisadas èn vegnidas elavuradas en cooperaziun cun prof. dr. Werner Hartmann. In agid d'orientaziun e document impurtant furma il manual Medias ed informatica cun la descripziun da las competenzas prendidas en mira segund il Plan d'instrucziun 21 Grischun.

Finamiras

a. Medias digitalas sustegnan l'emprender da las scolaras e dals scolars.

Las scolaras ed ils scolars utiliseschan medias digitalas en tut ils roms per optimar lur process d'emprender. Il diever da Medias ed informatica vegn dirigi da las persunas d'instrucziun uschia che las quatter pussaivladads dal diever tenor il

model da SAMR possian vegnir integradas en situaziuns d'emprender adattadas en l'instrucziun. Las persunas d'instrucziun pussibiliteschan a las scolaras ed als scolars cun lur incumbensas d'acquistar las cumpetenzas d'applicaziun tenor il plan d'instrucziun dal modul Medias ed informatica. Questa dimensiun orizzontala focussescha il diever da Medias ed informatica per l'emprender da las scolaras e dals scolars en tut ils champs resp. en tut ils roms.

b. Ils secturs «Furmaziun da medias» ed «Informatica» dal plan d'instrucziun dal modul Medias ed informatica vegnan realisads.

La segunda finamira focussescha ils secturs «Furmaziun da medias» ed «Informatica». L'inspecturat da scola sa concentrescha sin l'evaluaziun da quests secturs en il rom Medias ed informatica en las 5 e 6avlas classas primaras resp. sin il stgalim secundar I. El vul vegnir a savair co che las scolas procuran per ina buna furmaziun da medias da las scolaras e dals scolars e co che las cumpetenzas fixadas en il sector informatica vegnan elavuradas cun las scolaras e cun ils scolars. Questa finamira focussescha pli la profunditad da Medias ed informatica.

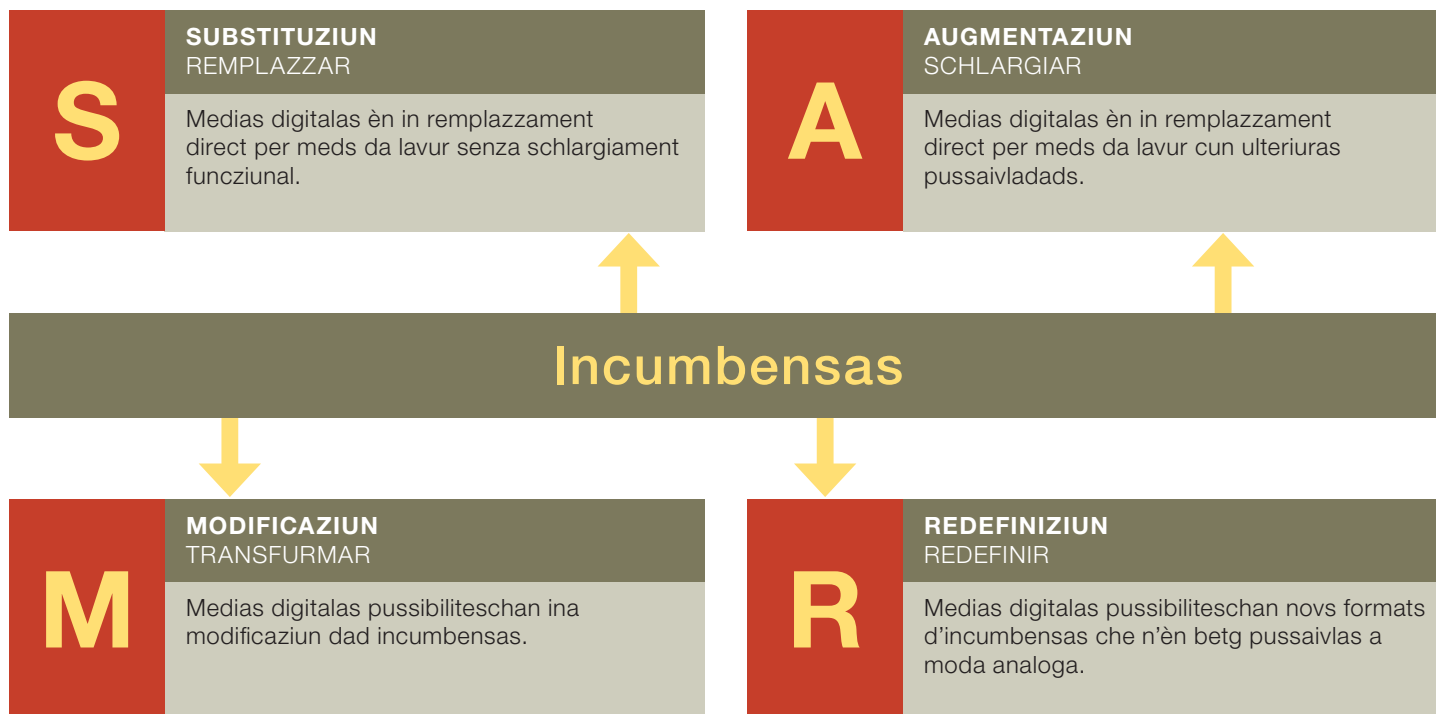
c. La scola dispona d'ina bun'infrastructura e da bunas cundiziuns da basa en il sector Medias ed informatica.

Questa finamira è gia vegnida persequitada en il rom da las duas inventarisaziuns l'onn 2019 e 2021. Perquai focussecha l'inspecturat da scola qua mo in pèr temas da detagl ch'èn centrals per il svilup futur dal sector (per exempel support ICT tecnic e pedagogic, perfecziunament da las personas d'instrucziun, diever cun datas, dretgs d'autur, licenzas).

Model da SAMR

Il model da SAMR intimescha da ponderar co che medias digitalas pon vegnir utilisadas en l'instrucziun. En quest connex vai per la moda co che las novas medias pon vegnir duvradas tar incumbensas ed integradas en purschidas d'emprender. L'inspecturat da scola dovra in model da stgalim per visualisar quant ferm che medias digitalas vegnan integradas en incumbensas e co che la moda da las incumbensas sa mida tras quai.

Il model da SAMR descriva quatter differentas modas d'utilisaziun da novas medias. Ils quatter stgalims dal model sa cumpletteschan e na duain betg vegnir enclotgs sco successiun ierarchica u temporara da pass da svilup. Pertge che na en mintga cas è in dapli da tecnica digitala meglra per process d'emprender persistents. In ir ensi stgalas lung ils quatter stgalims na maina betg automaticamain en la dretga direcziun, ma po sa relevar era sco sviada ubain faussa via. Punct central è la lezia resp. l'incumbensa da la persona d'instrucziun. Sin basa da quai po l'integrasiun da medias digitalas sco sustegn per l'emprender da las scolaras e dals scolars vegnir tematisada. La suandanta visualisaziun metta la lezia resp. l'incumbensa en il center e gruppescha enturn pussaivladads co che incumbensas pon vegnir modifitgadas ubain redefinidas.

Procedura en survista

r = responsabel p = participant				Proceder
Fasa I				Evaluaziun
Inspecturat districtual	Cussegl/direcziun da scola	Persunas d'instrucziun	Planisaziun dal temp	
r	p		Emna 10–7	L'inspecturat districtual contactescha per telefon la scola e fixescha la data per l'emprim discours.
r	p		Emna 6	A chaschun da l'infurmaziun per la direcziun da scola vegnan communitgadas las cundiziuns da basa sco era las infurmaziuns per la planisaziun da las visitas en l'instrucziun. Ils fegls d'evaluaziun per la direcziun da scola, per ils manaders da scola sco era per las persunas d'instrucziun (mo clima da scola) vegnan surdads. La glista da controlla per la procedura da l'evaluaziun vegn cumpletada. Las autoritads da scola vegnan infurmadas davart la consultaziun dals geniturs e survegnan ils resultats dal feedback.
r	r	p	Emna 5–4	L'inspecturat fa la planisaziun da las visitas tenor curvegnientscha cun la direcziun da scola. Il team d'evaluaziun decida entaifer il rom determinà quantas persunas d'instrucziun che vegnan visitadas durant ina resp. duas lecziuns. La consultaziun da scolaras e scolars ha lieu en ina lecziun dubla durant las ultimas 10–20 minutas da la segunda lecziun, tar tut las ulteriuras visitas da scola en ina lecziun separada. Almain 80% da las scolastas e dals scolasts da classa vegnan visitads. Persunas d'instrucziun spezializadas e pedagogas curativas vegnan resguardadas correspundentmain, però vegnan tratgs en consideraziun las visitas da las evaluaziuns passadas ed il dumber da lecziuns instruidas. Il cussegl da scola, la direcziun da scola e las persunas d'instrucziun emplainan l'artga d'evaluaziun (per regla digital).
r	p	p	Emna 3–4	En occasiun dad ina seduta da team vegn communitgà en detagl a las persunas d'instrucziun inclusivamain terapeutas e terapeuts sco era almain ad in represchentant dal cussegl da scola la descripziun da l'evaluaziun cun l'andament exact, ils cuntegns dals secturs da qualitat sco era las finamiras, l'intenziun e las metodos d'evaluaziun. Las persunas d'instrucziun vegnan orientadas davart la consultaziun da geniturs. Las brevs correspondentas cun il code d'access per ils geniturs vegnan dadas a las persunas d'instrucziun per reparter a las scolaras ed als scolars.
r			Emna 2–1	L'inspecturat districtual analysescha ils fegls d'evaluaziun e fa remartgas che vegnan approfondadas en las rundas da discussiun cun il cussegl da scola e cun il/la mainascola resp. cun las persunas d'instrucziun.

Inspecturat districtual	Cussegl/direcziun da scola	Persunas d'instrucziun	Planisaziun dal temp	
r	p	p	Emna 0	<p>Evaluaziun al lieu:</p> <p>Durant ils dis d'evaluaziun funcziuna la scola tenor l'urari regular. L'inspecturat districtual maina las evaluaziuns che cuntregnan visitas da l'instrucziun inclusiv consultaziuns da scolaras e scolaras sco era da persunas d'instrucziun. Per finir vegn l'instrucziun validada en in discours. Tar Medias ed informatica vegn manà in'intervista tematica cun la persuna d'instrucziun visitada sco era cun la direcziun da scola. Cun il cussegl da scola, la direcziun da scola ed ina part da las persunas d'instrucziun han lieu intervistas en gruppa davart la collavuraziun e promoziun da la sanadad. Cun la direcziun da scola resp. cun la persuna da contact (en scolas senza ina direcziun) vegn fatg ina intervista tematica e da scleriment.</p>
r			Emna 1-2	<p>L'inspecturat districtual analysescha e triangulescha tut las datas. Quellas vegnan preparadas per il rapport a la scola. En il rapport vegn formulà il cuntregn essenzial che sa basa sin datas quantitativas e qualitativas. Per singuls indizis da qualidad vegn formulà pussaivladads da sa sviluppar.</p>

Fasa II

Recepziun e reflexiun dals resultats

r	p	p	Emna 2-3	<p>Occurrenza da rapport:</p> <p>L'inspecturat districtual organisescha l'occurrenza da rapport moderada. L'occurrenza è obligatorica per tut las persunas d'instrucziun, las terapeutas ed ils terapeuts (era per quellas persunas che n'èn betg vegnidas visitadas) e per in represchentant dal cussegl da scola. Ella ha lieu durant ina seduta da team e cuzza 90 minutas. A la fin da questa occurrenza emplainan ils participants il formular da feedback. L'inspecturat districtual preschenta il rapport cun ils resultats da l'evaluaziun da datas ed ils cuntregns essenzials. Il rapport vegn surdà a tut las persunas d'instrucziun sco era a la direcziun (cussegl da scola e manadras e manaders da scola) per regla da moda digitala. En sequenzas moderadas vegn dà ina survista, per part vegnan cuntregns essenzials pledentads. La survista da las datas cun tut las datas evaluadas ed anonimisadas vegn surdada al cussegl da scola. Mintga persuna d'instrucziun visitada retschaiva da l'inspecturat ina cuverta cun ils resultats da las visitas da l'instrucziun cun l'artga da l'evaluaziun da l'instrucziun sco era cun ils resultats da la consultaziun da las scolaras e dals scolaras.</p>
r	p		Emna 4-5	<p>Sesida directiva:</p> <p>Suenter che la direcziun da scola ha evaluà ils resultats da l'evaluaziun e da l'occurrenza da resun discuta l'inspecturat districtual en ina sesida directiva cun la direcziun la procedura futura e mesiras pussaivlas.</p>
p	r	p	Emna 6	<p>Sesida d'approfondaziun:</p> <p>En il rom d'ina sesida da team vegnan ils resultats da l'evaluaziun approfondads cun tut las persunas d'instrucziun ed elavuradas propostas per l'intenziun da svilup che po cuntregnair pliras mesiras. La direcziun da scola ha il duair da realisar la sesida d'approfondaziun. Sin giavisch da la direcziun da scola po l'inspecturat da scola en cas motivads vegnir clamà en ina rolla activa (princip da clamar). Tar quella sesida vegnan cuntregns tschernids examinads a moda differenziada e profunda.</p>

Inspecturat districtual	Cussegl/direcziun da scola	Persunas d'instrucziun	Planisaziun dal temp	
	r	p	Emna 6–10	La direcziun da scola elavurescha ensemen cun il cussegl da scola resp. cun las persunas d'instrucziun in'intenziun da svilup che la scola vul realisar ils proxims dus onns. In'intenziun da svilup po cuntegnair pliras mesiras. Il cussegl da scola approvescha l'intenziun da svilup.
	r		Emna 4–12	Fin 12 emnas suenter l'evaluaziun infurmescha la scola ils geniturs en ina furma adattada davart ils resultats da la consultaziun dals geniturs.

Fasa III				Intenziun da svilup e realisaziun
r	p		Emna 11	La direcziun da scola inoltrescha l'intenziun da svilup approvada dal cussegl da scola cun il formular d'annunzia correspondent a l'inspecturat.
	r	p	2 onns	Il cussegl da scola resp. la direcziun da scola è responsabel per la realisaziun da l'intenziun tschernida per in svilup da qualitad en lur scola entaifer dus onns.

Fasa IV				Controlling
r	p	p	2 onns	La realisaziun e l'efficacitad da l'intenziun da svilup or da vista dals participants vegnan controlladas da l'inspecturat en il rom dal controlling chantunal standardisà. Suenter avair examinà l'intenziun da svilup scriva l'inspecturat in rapport curt.

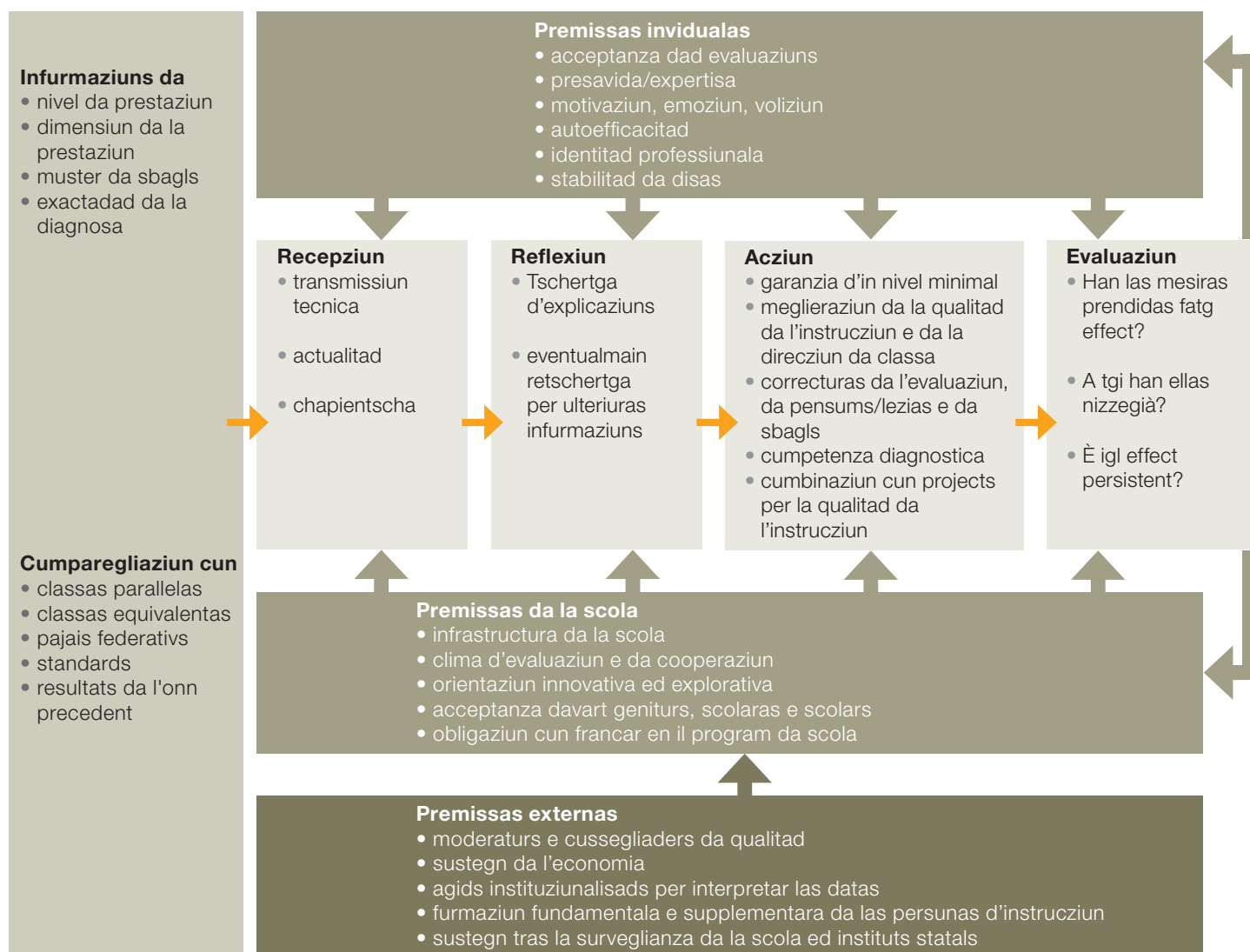
Da datas ad ovas

Il process d'evaluaziun intern influenzescha fermamain l'efficacitad da l'evaluaziun. Tut ils participants (direcziun e persunas d'instrucziun) duain chapir la diagnosa da problems e sa participar a moda activa a las mesiras da svilup. En spezial è la reflexiun da l'atgna instrucziun (che sa basa sin datas d'evaluaziun) ina premissa per il svilup da l'instrucziun. Pertge che midadas ed adattaziuns han per part lieu en il champ d'agir responsabel da mintga singula persuna d'instrucziun.

«... agir en in context pedagogic cun ina structura savens ambivalenta e finamiras e meds divers, pretenda ina pratica individualisada e situativa cun auta cumpetenza persunala.» (Landwehr 2015)

Per augmentar l'efficacità da las evaluaziuns èn las mesiras pretendidas da Landwehr vegnidas concretisadas el proceder d'evaluaziun dal Grischun entras differentas meto-

das resp. instruments e vegnidas francadas en il proceder d'evaluaziun.

Model da rama da Helmke per il diever pedagogic da las lavurs da cumparegliaziun (tenor Landwehr 2015)

Efficacità dal svilup (tenor Landwehr)	Concretisà per il proceder en il Grischun
Chapir la diagnosa da problems	Occurrenza da rapport, sesida directiva, approfondaziun
Sviluppar mesiras participativas	Sesida directiva, approfondaziun
Las raschuns da problems instituziunals e persunals e las mesiras vegnan tratgas en consideraziun	Sesida directiva, approfondaziun ed evtl. s'occupar d'ina mancanza seriosa e la manischar
Sa concentrar sin mesiras da svilup, metter prioritads temporalas e structuralas	Formular d'annunzia per l'intenziun da svilup
Fixar finamiras realisablas e controllablas	Glista da controlla e formular d'annunzia per l'intenziun da svilup
Recepir a moda adequata la complexità da las mesiras da svilup	Glista da controlla e formular d'annunzia per l'intenziun da svilup
Planisar las activitads da svilup uschè concret sco pussaivel ed a moda lianta	Glista da controlla, formular d'annunzia per l'intenziun da svilup e sesidas da quartal

Realisaziun da l'intenziun da svilup e controlling

Dus onns ha la scola temp per realisar l'intenziun da svilup. La realisaziun e l'efficacità da las mesiras or da vista dals participants vegnan controlladas da l'inspecturat en il rom dal controlling chantunal standardisà. Suentar avair examinà l'intenziun da svilup scriva l'inspecturat in rapport curt. Oravant tut vai là per las duas dumondas: Tge nizz ha la realisaziun da l'intenziun da svilup purtà a nossa scola? E co ha la direcziun da scola organisà il process da realisaziun? Cun responder a questas dumondas intervegna la scola co ch'ella è sa sviluppada e co che la direcziun ha dirigi quest process.

Orientaziun al svilup

Instrument da cussegliazion strategica ed operativa

Acquist da savida

Instrument per tschiffar il stadi actual e per concretisar l'agen profil

La surveglianza da scola basada sin evaluaziun adempeschia impurtantas funcziuns per il management da qualità a l'intern da las scolas. Ella fa part d'in concept cumplessiv per sustegnair e promover il svilup da la qualità en las scolas. Ella cumplettescha il management da qualità intern. Tenor las quatter dimensiuns d'efficacità descrittas al cumenzament stattan tar ils secturs da qualità cultura/clima da scola ed instruir/emprender per il ciclus d'evaluaziun 2021–2026 las suandantas dimensiuns en il center:

Rendaquint

Instrument da surveglianza e controlla resp. controlla da qualità

Realisaziun da las normas

Instrument per pretender normas e spetgas valaivlas

Proceder tar deficits gravants da la qualità da l'instrucziun

Vegnan deficits da qualità u deficits gravants constatads tar las singulas personas d'instrucziun durant las visitas da scola da l'inspecturat vegnan las mesiras necessarias tschiffadas per elavurar ed eliminar quests deficits resp. quest manco.

- Deficits da qualità: Cuntravenziuns vers l'obligaziun da sa dar fadia
- Deficits gravants: Cuntravenziuns gravantas vers l'obligaziun da sa dar fadia e vers l'obligaziun d'ademplier ses duairs

Per la valitaziun dals deficits da qualità e deficits gravants sa tegna l'inspecturat da scola vi da las suandantas reglas ed enconuschientschas:

- Reglas professiunalas MCH (LCH)
- Enconuschientschas da l'observaziun e dal giudicament da las visitas a chaschun da VPS
- Enconuschientschas da la valitaziun da las scolaras e dals scolaras
- Enconuschientschas da la lavur da surveglianza

Il team districtual discuta cun la persona d'instrucziun per tutgada ils deficits observads ed annunzia in'ulteriura visita. La direcziun da scola vegn infurmada da la visita supplementara.

Sa reveleschan ils levs deficits da qualità sco ina constataziun unica che na sa conferma betg, vegn la procedura ter-

minada. Vegnan ils deficits da qualità confirmads a chaschun da la visita supplementara, vegnan il cussegl da scola e la direcziun da scola infurmads. En cunvegrientscha cun la direcziun da scola decida il cussegl da scola sche vegn applicada la procedura da standard per deficits da qualità/deficits. La scola è responsabla per la procedura en il rom da la direcziun dal personal. L'inspecturat da scola maina la procedura da standard.

Evaluaziuns dals novs roms tenor PI21 GR

Il Plan d'instrucziun 21 Grischun ha era implementà ils novs roms «Economia, lavur e tegnairchasa» (ELT), «Etica, religiuns, cuminanza» (ERC) sco era «Individualisaziun» (IND) incl. «Orientaziun professiunala» (OP) en las scolas. VPS 2021–2026 deditgescha a quests novs roms mintgamai in'evaluaziun separada che vegnan organisadas dals inspecturats districtuals regiunalmain. Mintgamai in rom vegn evaluà entaifer in onn da scola. En il center stattan l'orientaziun al svilup ed il barat tranter las personas d'instrucziun partecipadas. Mintga inspecturat districtual organisescha in barat per tut las personas d'instrucziun e direcziuns da scola involvidas durant in suentermezdi. Il resun succeda cun in rapport davart mintga singul rom per district. I na dat nagin resun specific als singuls purtaders da scola.

Purschidas da cussegliaziun

Tenor art. 91 da la lescha da scola e art. 72 da l'ordinaziun da scola dal chantun Grischun tutga la cussegliaziun da direcziuns ed autoritads da scola tar las incumbensas da l'inspecturat. En il rom da VPS 2021–2026 porscha l'inspecturat da scola sustegn e distgargia a las direcziuns da scola per lur lavur operativa. L'inspecturat da scola porscha ils suandants instruments al cussegl resp. a la direcziun da scola che stattan a disposiziun tenor basegn:

Analisa da l'organisaziun tenor Reis

La «analisa da l'organisaziun tenor Reis» è ina part da las purschidas da cussegliaziun en il rom da VPS 2021–2026. Ella ha la finamira da sustegnair la direcziun operativa d'ina scola en sia funcziun directiva. I sa tracta d'ina metoda da dialog nua che l'atgna scola vegn reflectada pass per pass cun agid d'ina visualisaziun areguard structures ed influenzas ambientalas. Cun la «analisa da l'organisaziun tenor Reis» duain connex vegnir fatgs visibels ed enconuschientschas vegnir deducidas. Quest punct da cussegliaziun central sa drizza a las direcziuns da scola renconuschidas dal chantun. En scolas senza direcziun vegn la metoda exequida cun il presidi dal cussegl da scola. La persuna directiva partecipanta na sto betg sa preparar en spezial per la «analisa da l'organisaziun tenor Reis». Ella contribuescha a la procedura cun sia savida dal sistem.

La persuna da l'inspecturat responsabla per la scola maina tras la metoda da la «analisa da l'organisaziun tenor Reis» e procura cun la savida fundada da la cussegliaziun da l'organisaziun per ina approfondaziun adequata als adressats. Per regla ha quest focus lieu en in setting 1:1 e cuzza duas fin trais uras. La visualisaziun che sa furma durant la lavur appartegna a las personas directivas partecipantas e stat a disposiziun per ulteriura lavur directiva. Sche cuntravenziuns vers l'obligaziun d'ademplier ses duairs (MCH 1999) vegnan nanavant, vegn il proceder discutà cun las personas directivas partecipantas e las responsabladads vegnan scleridas.

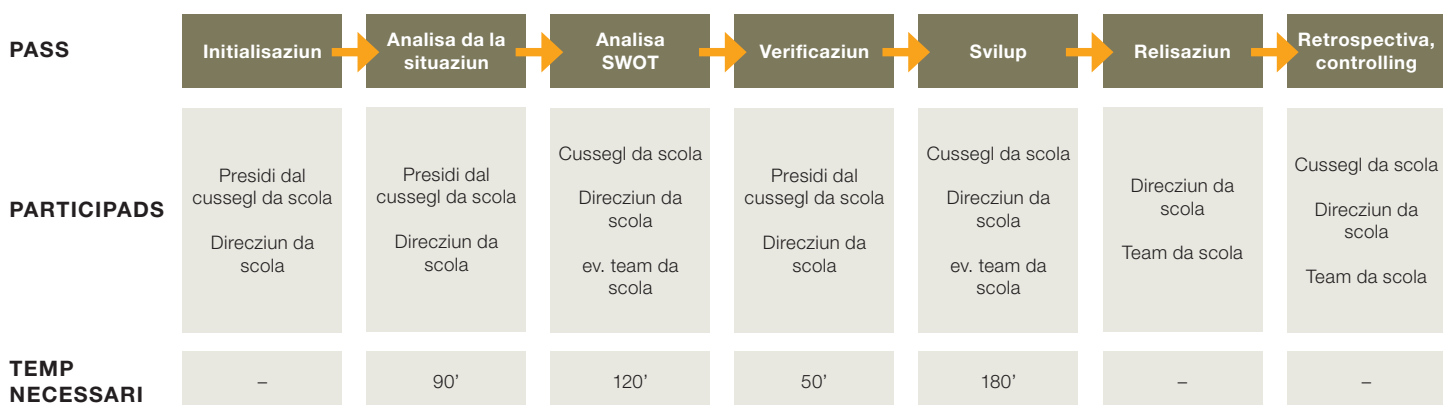
Charta strategica

Las scolas han en il passà investì blier temp ed energia en il svilup da plans directivs e programs da scola per fixar lien lur finamiras prendidas en vista. Ina sfida pli gronda signifitga per las scolas da transferir ed implementar questas finamiras en la cultura da scola vivida resp. en l'instrucziun. En la pratica era quai savens difficil da chattar instruments effizients per realisar questas finamiras. Quai maina ad ina discrepanza savens observabla tranter las finamiras fixadas e la realisaziun pratica en il mintgadi da scola. Igl exista il privel da discussiuns da basa che returnan adina puspè e da sguaz da resursas da temp ed energia en il curs da ziczac betg controllabel.

Il svilup d'ina strategia cuminaivla focussescha las resursas existentas sin ina finamira cuminaivla. Questa occupaziun periodica ed activa cun ils midaments en l'ambient da la scola posiziunescha la scola nov e la fa fitta per las proximas sfidas.

La purschida da cussegliaziun da la charta strategica definescha sin basa d'ina visiun cuminaivla las finamiras strategicas per ina scola. Il process d'elavuraziun correspundent maina ad in scleriment da las incumbensas strategicas resp. operativas, da las competenzas e responsabladads tranter il cussegl e la direcziun da scola. La fixaziun da mecanissem da regulaziun input – process – output pussibilitescha in'examinaziun tras la direcziun da scola sche las finamiras èn vengnidas cuntanschidas. Ina rapportaziun regulara da la direcziun da scola al cussegl da scola davart la realisaziun da la charta strategica segira la persistenza da la realisaziun.

Il process da strategia cuntegna ils suandants pass resp. las suandantas sesidas ed igl è da far quint cun in temp necessari da totalmain var 8 uras:

Accent: Procedura da prolungaziun da las ulteriuras structuras dal di

Las ulteriuras structuras dal di sustegnan ils responsabels per l'educaziun en lur incumbensa da tgirar ed educar. Ellas promovon l'egualitad da las schanzas d'uffants da differenta derivanza sociala e culturala. Las purschidas d'assistenza pussibiliteschan als uffants da s'occupar cun sasezs e cun auters uffants.

Ils purtaders da la scola èn s'obligads d'organisar e per part era financiar structuras dal di tenor basegn. La basa legala per las structuras dal di èn da consultar en la lescha da scola (art. 27; 86; 91), en l'ordinaziun da scola (art. 72), en l'ordinaziun davart las structuras dal di (art. 11), en las directivas davart il rendaint per las purschidas d'assistenza da las ulteriuras structuras dal di sco era en la lescha davart la promozion da la tgira d'uffants complementara a la famiglia. L'in-

specturat ha l'incumbensa d'examinar periodicamain la realisaziun da las ulteriuras structuras dal di (directivas per l'inspecturat da scola art. 4). Questa procedura da prolungaziun demussa sche las prescripziuns legalas e la qualidat vegnan resguardadas per las purschidas d'assistenza existentas per in'ulteriura perioda da maximalmain quatter onns.

Pretensiuns da qualidat per las structuras dal di da las scolas popularas dal chantun Grischun

Analog a la «qualidat da scola en survista» ha l'inspecturat elavurà per il champ da las structuras dal di in rom d'orientaziun. Quel sa preschenta suandantamain:

1. Orientaziun pedagogica

Las structuras dal di s'orienteschan a valurs cuminaivlas, a principis fixads ed a reglas transparentas. Sper il bainstar vegn era dà gronda atenziun ad ina convivenza reglada ed ad ina toleranza vivida.

2. Organisaziun/Infrastructura

L'organisaziun dal manaschi garantescha in proceder speditiv ed effizient. L'infrastructura existenta (grondezza da la stanza, mobigliar, segirezza) sa drizza als differents basegns (purschidas, activitads) e pussibilitescha in segiurn segir ed adattà a la vegliadetgna.

3. Purschidas

Las purschidas d'assistenza e da la maisa da mezdi sa distinguan cun ina atmosfera empernaivla ed in bun clima social. Tut ils participants ageschan onest e cun respect. La cultura da maisa e da magliar vegn tgirada a moda conscienta. Il nutriment è sanadaivel ed equilibrà. Ils uffants duain sa participar a las lavurs en cuschina ed en il tegnairchasa a moda raschunaivla.

4. Communicaziun e collavuraziun

Entaifer il team d'assistenza è in barat regular instituzionalisà. La communicaziun entaifer il team è averta, bainvulenta e plain respect. Ils responsabels lavuran bain in cun l'auter e sa discurren regularmain davart dumondas organisatoricas e pedagogicas.

La communicaziun cun ils geniturs è reglada, vegn tgirada conscientamain e lur dumondas e giavischs vegnan prendids serius. La collavuraziun cun partenaris externs sco p.ex. ustarias, chasas d'attempads, cussegladers da nutriment etc. vegn recepida sco resursa per ademplir l'incumbensa.

5. Realisaziun tenor ordinaziun e directivas

La realisaziun correspunda a las directivas legalas (lescha da scola/ordinaziun davart las structuras dal di/directivas).

Procedura per la prolungaziun da la permissiun da las ulteriuras structuras dal di

L'inspecturat districtual exequescha la procedura per la prolungaziun en in setting comunicativ cun ils purtaders da scola. La procedura exacta vegn communitgada ad uras da l'inspecturat da scola districtual. Sche las prescripziuns legalas vegnan resguardadas, vegn la permissiun da mana-

schi prolungada mintgamai per quatter onns cun ina disposiziun da l'uffizi. Disposiziuns cun resalvas basegnan ina ulteriura controlla da las mancanzas contestadas entras l'inspecturat districtual entaifer in temp fixà.

En la domena da las structuras dal di èn las suandantas dimensiuns centralas:

Orientaziun al svilup

Instrument da cussegliaziun strategica ed operativa

Rendaquint

Instrument da surveglianza e controlla resp. controlla da qualidad

Acquist da savida

Instrument per tschiffar il stadi actual e per concretisar l'agen profil

Realisaziun da las normas

Instrument per pretender normas e spetgas valaivlas

Accent: **Examinaziun** da las premissas per conceder **contribuziuns** a las direcziuns da scola

Cun examinar las premissas per conceder contribuziuns a las direcziuns da scola duai vegnir eruì sche las «directivas per contribuziuns a las direcziuns da scola» vegnan respectadas e co che la realisaziun concreta succeda en il champ da la pedagogia, dal personal e da l'organisaziun/administraziun.

La basa legala per questa examinaziun è l'ordinaziun da scola (art. 15, 16, 17, 64), las directivas davart las contribuziuns a las direcziuns da scola e las directivas da l'inspecturat da scola (art. 4). Mintga purtader da scola cun ina direcziun da scola lubida posseda ina disposiziun da l'uffizi correspundenta. En l'urden da scola local ed en il carnet da duairs resp. en il diagram da funcziuns da la direcziun da scola locala èn ulteriurs reglaments visibels.

Procedura per examinar la premissa per contribuziuns a las direcziuns da scola

L'inspecturat districtual examinescha cun la direcziun da scola ed il cussegl da scola las premissas per las contribuziuns a las direcziuns da scola. Per pudair analisar ils documents metta la direcziun da scola a disposiziun a l'inspecturat ils documents necessaris (urden da scola, carnet da

duairs, documents, concepts etc.). L'inspecturat da scola examinescha, s'ebain las prescripziuns chantunales vegnan resguardadas e fa ina autovalitaziun davart lur champ d'activitad sco mainascola.

La discussiun davart la realisaziun e la concepziun en las domenas da la pedagogia, dal personal e da l'organisaziun/administraziun s'orientescha al svilup e vegn manada en in emprim pass cun la direcziun da scola. Dumondas da la conformitad da reglas vegnan era scleridas entaifer questa discussiun. En in segund pass vegnan discutads ils puncts centralis da la discussiun da l'inspecturat da scola cun la direcziun da scola ensemen cun il cussegl da scola. La direcziun da scola è era preschenta. A la fin dat l'inspecturat districtual in giudicament cumplexiv a bucca. Quel furma la basa per la nova disposiziun.

L'examinaziun da las premissas per conceder contribuziuns ha per regla lieu ina giada per turnus d'evaluaziun. Ils districts decidan davart la successiun da l'examinaziun da las direcziuns da scola. Decisiv è la data da la permissiun actuala. En la domena da la permissiun per las premissas da contribuziuns a las direcziuns da scola èn suandantas dimensiuns da l'effect centralas:

Orientaziun al svilup

Instrument da cussegliaziun strategica ed operativa

Acquist da savida

Instrument per tschiffar il stadi actual e per concretisar l'agen profil

Rendaquint

Instrument da surveglianza e controlla resp. controlla da qualitat

Realisaziun da las normas

Instrument per pretender normas e spetgas valaivlas

Svilups actuals en scola e garanzia da la qualidad

Midaments en la societad ed en scola

Ecologia e midada dal clima, transfurmaziun digitala ubain mobilitad e migraziun etc. èn mega-trends che sfidan e midan nossa societad. Ina funcziun centrala da la scola è da preparar per la vita.

En «La scola populara grischuna 2035 – incumbensas e perspectives» preschenta l'Uffizi per la scola populara ed il sport GR (USS/AVS) en il rom da sias directivas strategicas co che questas sfidas pon vegnir prendidas per mauns e co che la scola populara po vegnir sviluppada cun precauziun e cuntinuitad.

Il svilup da la scola populara duai esser determinà da tenutas e da cuntegns da l'artitgel 2 da la lescha da scola. Quest s'orientescha cumplessivamain a tenutas e valurs modernas-scleridas, democraticas ed adattadas per uffants sco era a finamiras che resplendan in vast consens social. En otg uschenumnadas zonas da svilup explitga l'USS respostas pedagogicas da nossa scola populara sin quests mega-trends socials.

Garanzia e svilup da la qualidad

«Nus tuts n'empredain betg cura che nus duain, ma cura che nus vulain.» Funtauna: Horst Siebert (Selbstgesteuertes Lernen und Lernberatung, 3. ediziun 2016). L'emprender da las scolaras e dals scolars è l'essenza da la scola. Dapi il cumenzament dal proceder d'evaluaziun unificgà e chantunal il 2004 stat la valitaziun e la promoziun da l'instrucziun en il center. En quest connex ha l'orientaziun al model da purschida e niz (Helmke 2013) ina gronda impurtanza. La zona da svilup la pli impurtanta en las directivas strategicas menziunadas survart sa numna: «Scolaras e scolars che empredan cun success.» I sa lascha constatar facilmain ch'il rom da qualidad ed ils accents dal tschintgavel turnus d'evaluaziun, VPS 2021–2026, en la scola populara grischuna correspunda fermamain cun ulteriuras zonas da svilup en las directivas strategicas da l'USS menziunadas al cumenzament. Per exempel: «Instrucziun innovativa e professiunala», «L'avegnir digital da la scola», «Ina instituziun che sa sviluppa vinvant», «La scola sco spazi da viver» ubain «Ina scola per mintgin» etc.

Bunas scolas orientadas a l'avegnir

Bunas scolas prendan encunter la sfida da stgaffir per tut las scolaras ed ils scolars pussaivladads d'emprender che correspundan a lur potenzials individuals. Bunas scolas promovan intenziunadamain tar scolaras e scolars cumpetenzas d'emprender e da lavurar en atgna responsabladad e ch'èn signifitgantas per la carriera da scola e da la professiun. Persunas d'instrucziun cumpetentas, motivadas e saunas èn la resursa la pli impurtanta per ina buna scola. Bunas scolas pussibiliteschan a lur scolaras e scolars experientschas d'emprender positivs. Nagut auter è pli motivant che l'experientscha da savair far insatge e d'esser autoefficazi. VPS porchas a las scolas in dialog transparent e basà sin datas davart quests aspects centralis.

Sustegn da las direcziuns da scola

Las direcziuns da scola èn essenzialas per in svilup cuntinuant d'ina buna scola orientada al futur. La lescha da scola grischuna pussibilitescha a las scolas da nizzegiar libertads situativas pedagogicas, persunalas e gestiunalas. Plinavant han las direcziuns da scola ina posiziun-clav per realisar las mesiras e per garantir e sviluppar la qualidad en lur scola. En il rom da VPS 2021–2026 ha il sustegn e la cussegliaziun da las direcziuns da scola in'impurtanza centrala.

Programs da scola

En il congual interchantunal sa lascha constatar che las direcziuns da scola utiliseschan pli e pli programs da scola sco instruments per concepir la lavur da la qualidad da scola interna. Il program da scola serva a l'encletga ed a l'orientaziun entaifer la scola ed il collegi. El vegn tranter auter duvrà sco instrument per realisar mesiras davart il svilup da la qualidad. Sco instrument da comunicaziun e da profilaziun dat el in'invista en ils accents da lavur ed en l'orientaziun pedagogica da la scola.

Garanzia e svilup da la qualitat da l'inspecturat da scola

«Sco surveglianza da scola basada a l'evaluaziun è l'inspecturat da scola responsabel per il management da qualitat da la scola populara grischuna en il senn d'ina regulaziun moderna dal sistem.»

L'inspecturat sa professionalisescha tras furmazions supplementaras sco era grazia a la collavuraziun cun spezialists da las domenas furmaziun ed evaluaziun. Cun furmazions supplementaras intenziunadas cun personalitads da renum en la retschertga da scola (A. e T. Helmke, N. Landwehr etc.), en l'analisa d'organisaziun (C. Reis, H. Wottawa, F. Frei), en la retschertga da conflicts (F. Glasl), en la digitalisaziun (W. Hartmann, J. Erni) ed en la pedagogia curativa da scola (P. Lienhard, B. Mettauer Szaday) è il team da l'inspecturat sa qualificà d'ademplier l'incumbensa legala (evaluaziun, cussegliaziun e surveglianza da las scolas popularas). Il svilup cuntinuant da las basas professiunalas examinescha l'inspecturat en ses agir practic (exequir evaluaziuns da pilot, barat professiunal cun posts spezialisads dad auters chantuns, collavuraziun cun gremis interchantunals) e cun ina reflexiun cuminaivla. Latiers tutga era la strategia da personal da l'inspecturat che prenda en mira ch'ils districts han teams maschadads: Las inspecturas ed ils inspecturs èn francads en la regiun, els discurren las linguas chantunals da la regiun e disponan da differentas spezialisaziuns professiunalas. Il chantun Grischun è commember da la cumissiun «Cuminanza da lavur evaluaziun externa da la scola» (tud.: ARGEV) da la Conferenza dals directurs da l'educaziun da la Svizra tudestga (CDEP-T). La conferenza professiunala sustegna la collavuraziun dals chantuns e serva al svilup da savida, a la professionalisaziun ed a la garanzia da qualitad da las evaluaziuns externas da la scola. Sin la pagina-web da l'ARGEV èn enumerads temas per svilups che mussan las lavurs actualas d'ARGEV:

- Premissas per in effect productiv tranter l'evaluaziun interna ed externa da la scola
- Colliaziun tranter l'evaluaziun externa da la scola, l'evaluaziun da l'instrucziun e la mesiraziun da la prestaziun
- Standards per la qualitad da scola e da l'instrucziun
- Evaluaziun externa da la scola en relaziun cun autras funcziuns e rollas dal sistem da scola: surveglianza, direcziun, management da scola, intervenziun da crisas, cussegliaziun/support, direcziun dal sistem, monitoring da la furmaziun

En vista a la repassada da la VPS ha l'inspecturat sa fat-schentà intensivamain cun las enconuschientschas actualas da la retschertga da scola e cun il management da furmaziun. Era las experientschas personalas cun las scolas en il chantun Grischun tutgan latiers. Sper il manaschi quotidian èn tut ils elements da la VPS 2021–2026 vegnids sviluppads en atgna reschia durant l'onni da scola 2020/21. En trenaments interns èn las proceduras vegnidas examinadas en la pratica ed il transfer da savida è uschia garantì a tut las inspecturas e tut ils inspecturs.

L'inspecturat da scola s'orientescha en ses proceder d'evaluaziun als standards da la societad svizra d'evaluaziun (SEVAL). Quella oblighescha tuts participads d'agir a moda professiunala tar las evaluaziuns. La credibilitad, la qualitad e la confidenza en las evaluaziuns duain vegnir segiradas.

L'inspecturat è ina surveglianza da scola basada sin evaluaziuns. El è ensemen cun auters organs dal departament d'educaziun responsabel per il management da qualitad da la scola populara grischuna en il senn d'ina regulaziun moderna dal sistem. La surveglianza da scola basada sin evaluaziuns sustegna e promova il svilup da la qualitad en las scolas. A medem temp è ella in instrument da controlling orientà a finamiras. L'inspecturat da scola considerescha la VPS sco contribuziun a las scolas ch'èn suttamessas ad in process cuntinuant d'emprender.

Ulteriurs documents e links impurtants

- www.avs.gr.ch → Inspektorat da scola Grischun
- Rapport final valitaziun e promoziun da scola 2015–2019, Inspektorat da scola Grischun
- Broschura «Valitaziun e promoziun da scola 2021–2026»
- www.lernensichtbarmachen.ch
- www.lch.ch
- www.edk.ch
- www.argev.ch
- www.q2e.ch
- www.lehrplan21.ch

Litteratura

- Bastian, J.; Combe A.; Langer, R. (2016): Feedback-Methoden. Erprobte Konzepte, evaluierte Erfahrungen. Weinheim Basel: Beltz.
- Berger, R.; Granzer, D.; Looss, W.; Waack, S. (2013): Warum fragt ihr nicht einfach uns? Mit Schülerfeedback lernwirksam unterrichten. Weinheim Basel: Beltz.
- Bochmann, R.; Kirchmann R. (2015): Kooperatives Lernen in der Grundschule. Zusammen arbeiten – Aktive Kinder lernen mehr. Essen: NDS Verlagsgesellschaft.
- Brägger, G.; Posse, N. (2007): Instrumente für die Qualitätsentwicklung und Evaluation in Schulen. IQES. Bern: hep.
- Brüning, L.; Saum, T. (2020): Erfolgreich unterrichten durch Kooperatives Lernen. Strategien zur Schüleraktivierung. Essen: NDS Verlagsgesellschaft.
- Döbeli Honegger, B., Hielscher, M., Hartmann, W. (2018): Lehrmittel in einer digitalen Welt. Expertenbericht im Auftrag der Interkantonalen Lehrmittelzentrale (ilz)
- Eichhorn, C. (2020): Die Klassenregeln. Guter Unterricht mit Classroom-Management. Stuttgart: Klett Cotta.
- Eller, U.; Greco L.; Grimm W. (2012): Praxishandbuch Individuelles Lernen. Von der Binnendifferenzierung zu individuellen Lernwegen. Weinheim Basel: Beltz.
- Frei, F. (2014): Im Fluss. Unbehagen am Change Management. Pabst Science Publishers. 49525 Lengerich. Germany.
- Glasl, F. (2017): Selbsthilfe in Konflikten. Konzepte Übungen Praktische Methoden. Bern: Haupt.
- Hartmann, W., Hundertpfund A. (2015): Digitale Kompetenz – Was die Schule dazu beitragen kann. Bern: hep-Verlag.
- Hattie, J. (2014): Lernen sichtbar machen für Lehrpersonen. Baltmannsweiler: Schneider Verlag Hohengehren.
- Hatto, C. (2003): Das Klassenklima fördern. Ein Methoden-Handbuch. Berlin: Cornelsen Scriptor.
- Helmke, A. (2017): Unterrichtsqualität und Lehrerprofessionalität. Diagnose, Evaluation und Verbesserung des Unterrichts. Seelze: Klett-Kallmeyer.
- Kress, K. (2013): Binnendifferenzierung in der Grundschule – Das Praxishandbuch. Donauwörth: Auer.
- Landwehr, N.; Steiner, P. (2008): Q2E. Qualität durch Evaluation und Entwicklung. Bern: hep.
- Landwehr, N. (2015): Von Evaluationsdaten zur Unterrichtsentwicklung. In: Rolf, H. G. (Hrsg.): Handbuch der Unterrichtsentwicklung. Weinheim und Basel: Beltz.
- Lehren und Lernen: Zeitschrift für Schule und Innovation aus Baden-Württemberg. Hattie-Studie. Vorabdruck der Ausgabe 7/2013.
- Lienhard-Tuggener, P.; Joller-Graf, K.; Mettauer Szaday, B. (2015): Rezeptbuch schulische Integration – Auf dem Weg zu einer inklusiven Schule. Bern Stuttgart Wien: Haupt.
- Lohmann, G. (2011): Mit Schülern klarkommen. Professioneller Umgang mit Unterrichtsstörungen und Disziplinproblemen. Berlin: Cornelsen Verlag Scriptor.
- Meyer, H. (2004): Was ist guter Unterricht? Berlin: Cornelsen Verlag Scriptor.
- Montada, L.; Kals E. (2007): Mediation – Ein Lehrbuch auf psychologischer Grundlage. Weinheim Basel: Beltz.
- Petersen, S.; Unruh, T. (2012): Guter Unterricht: Praxishandbuch. Buxtehude: AOL.
- Prior, M. (2011): MiniMax-Interventionen – 15 minimale Interventionen mit maximaler Wirkung. Heidelberg: Carl-Auer.
- Rogh, W., Praetorius, A.-K., Gossner, L. & Wehrli, F. (2020). Unveröffentlichtes Instrumentarium zur Unterrichtsbeurteilung (INSULA). Zürich: Universität Zürich.
- Rüedi, J. (2011): Wie viel und welche Disziplin braucht die Schule? Möglichkeiten, Wege und Versuchungen. Bern: Huber.
- Seitz, H.; Capaul, R. (2020): Schulführung und Schulentwicklung. Bern Stuttgart Wien: Paul Haupt.
- Siebert, H., (2016), Selbstgesteuertes Lernen und Lernberatung
- Steiger, T.; Lippmann, E. (2019): Handbuch Angewandte Psychologie für Führungskräfte. Führungskompetenz und Führungswissen. Berlin Heidelberg New York: Springer.
- Steppacher, J. (2019): Zusammenarbeit in der integrativen Schule. Aufgaben der Schulischen Heilpädagoginnen/innen und Klassenlehrpersonen. Zürich: HfH.
- Walt, M. (2021): Individualisierung und Binnendifferenzierung – aber wie? Theoretische und praktische Anregungen zur Weiterentwicklung des Unterrichts. Zürich: HfH.
- Weber, K. (2019): Denkbilder. Mit Kindern das Lernen reflektieren. Bern: Schulverlag plus AG.
- Weinert, F. E. (Hrsg.) (1996): Psychologie des Lernens und der Instruktion. Göttingen: Hogrefe.
- Wilkening, M. (2013): Selbst- und Partnerevaluation unter Schülern. Lernwege individualisieren – Kompetenzen steigern. Weinheim Basel: Beltz.

Impressum

Editur: Uffizi per la scola populara ed il sport
Concepziun da cumposiziun: Ramun Spescha
Fotografias: Ralph Feiner
© Inspecturat da scola Grischun